

**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

Навчально-науковий інститут технічного сервісу

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління ефективністю торгівельної діяльності»

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Управління ефективністю торгівельної діяльності» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Управління ефективністю торгівельної діяльності» є вивчення суті, принципів та методів управління ефективністю торгівельної діяльності.

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітньо-професійна програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Період навчання	Рік підготовки – 4й, семестр – 8й
Обсяг курсу	4 кредити; 120 год, з них: лекції – 30 год, практичні заняття – 30 год, самостійна робота – 60 год.
Форма підсумкового контролю	Іспит
Викладачі:	к.е.н., старший викладач Ряснянська Альона Миколаївна

2. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - сформувати у студентів знання щодо основ управління ефективністю торгівельної діяльності в ринкових умовах господарювання.

Завдання дисципліни:
вивчення основних закономірностей функціонування підприємств торгівлі в ринковій економіці; опанування теорії та методологічних засад формування ресурсів і оцінювання результатів та ефективності діяльності підприємств торгівлі;
засвоєння практичних навчочоку управління підприємством торгівлі у конкурентному середовищі; формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу.

Пререквізити дисципліни: базові знання з економіки, математики, інформатики, права.

Компетентності, які студент набуде в результаті навчання:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торгівельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорії та методів організації і функціонування підприємницьких, торгівельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

- здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях;

- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

- здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових структур;

- критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торгівельної та біржової діяльності;

- здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торгівельних, біржових структур.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- правові основи функціонування підприємств торгівлі як суб'єкта господарювання;

- класифікацію ресурсів підприємства, джерела їх формування, оцінювати ефективність їх функціонування та розробляти напрямки підвищення ефективності використання;

- сутність поточних витрат і собівартості продукції;

- види цін та методи ціноутворення;

- методичні підходи до оцінки ефективності роботи торговельного підприємства; основні положення організації, планування та державного регулювання діяльності підприємства;

- принципи мотивації трудової діяльності, форми та системи оплати праці на підприємстві.

вміти:

- формулювати визначення понятійного апарату дисципліни;

- обирати систему амортизації і нараховувати амортизаційні відрахування;

- оцінювати ефективність використання окремих видів ресурсів;

- аналізувати ефективність роботи підприємств торгівлі;

- проводити оцінку впливу чинників зовнішнього середовища на діяльність підприємств торгівлі;

- обирати метод ціноутворення та формувати ціну на продукцію;

- оцінювати фінансово-економічний стан підприємств торгівлі;

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: індивідуальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

3. ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Сутність та принципи здійснення торгівельної діяльності.	14	3	4			7	15	1				14
Тема 2. Основні засоби підприємства та ефективність їх використання	16	4	4			8	15		1			14
Тема 3. Оборотні засоби підприємства та ефективність їх використання	16	4	4			8	15	1				14
Тема 4. Персонал і продуктивність праці	14	4	3			7	15		1			14
Разом за змістовим модулем 1	60	15	15			30	60	2	2			56
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Витрати та їх класифікація.	15	3	4			8		1				14
Тема 6. Ціноутворення торгівельній діяльності.	15	4	3			8			1			14
Тема 7. Фінансові результати діяльності підприємства торгівлі	15	4	4			7		1				14
Тема 8. Ефективність діяльності підприємства торгівлі	15	4	4			7			1			14
Разом за змістовим модулем 2	60	15	15			30	60	2	2			56
Усього	120	30	30			60	120	4	4			112

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Ринкове середовище функціонування підприємства торгівлі	4	
2	Показники та напрями підвищення ефективності використання основних засобів	4	1
3	Показники оборотності та шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів	4	
4	Оцінка ефективності роботи персоналу. Продуктивність праці як економічна категорія	3	1
5	Проблеми та шляхи зниження собівартості продукції в умовах ринкової економіки	4	
6	Методи ціноутворення: ціни орієнтовані на витрати; ціни орієнтовані на конкурентів; ціни договорів	3	1
7	Оцінка і діагностика фінансового стану підприємства	4	
8	Напрями підвищення ефективності діяльності підприємства за рахунок підвищення ефективності використання активів, персоналу та організаційно-технічних заходів.	4	1
Усього годин		30	4

Теми для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Правові засади здійснення торгівельної діяльності.	7	14
2	Облік та оцінка основних засобів.	8	14
3	Нормування оборотних коштів підприємства	8	14
4	Чинники і резерви підвищення ефективності використання персоналу	7	14
5	Визначення безбиткового обсягу роботи підприємницької структури	8	14
6	Державне регулювання ціноутворення	8	14
7	Поняття та алгоритм визначення валового прибутку, чистого прибутку	7	14
8	Сутність, критерії та показники ефекту та ефективності господарської діяльності підприємства	7	14
Усього годин		60	112

4. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна оцінка за курс - 100 балів.

Оцінка поточного контролю (максимально 60 балів) включає:
відвідування занять – 1 бал за 1 заняття (максимально 30 балів);
виконання практичних завдань – 2 бали за завдання (максимально 16 бали);

модульний поточний контроль – до 7 балів за модуль.

Оцінка підсумкового контролю (максимально 40 балів) включає:
тестовий контроль (включає питання для самостійної підготовки) –
максимально 20 балів;

2 теоретичні питання – максимальна по 10 балів за питання: 10-9 бали - за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу; 8-7 бали - якщо у відповіді допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація; 6-5 бали - якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення; 4-3 бали - студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки або якщо у відповіді містяться принципові помилки; 2-0 балів - повністю відсутня відповідь.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок за поточний та підсумковий контроль.

5. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізація політики академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (при пропусценні лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (при пропусценні практичного заняття). При цьому враховується причина пропуску занять: при відсутності за поважної причини відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0, при відсутності поважної причини – 0,5.

6. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Методичне забезпечення

1. Ковальчук, І. В. Економіка підприємства: навч. посіб. / І. В. Ковальчук. – К.: Знання, 2008. – 679 с. – (Серія «Вища освіта ХХІ століття»).
2. Економіка підприємства: підруч. / Г. О. Швиданенко, В. Г. Васильков, Н. П. Гончарова та ін. ; за заг. ред. Г. О. Швиданенко. — К.: КНЕУ, 2009. — 598 с.
3. Економіка підприємства: підруч. / за заг. ред. С. Ф. Покропивного. – 3-є вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2006. – 528 с.
4. Шегда, А. В. Економіка підприємства: навч. посіб. / А. В. Шегда. – К.: Знання, 2006. – 614 с.

I. Рекомендована література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV із змінами та доповненнями. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - №40-44.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV із змінами та доповненнями. // Відомості Верховної Ради України. - 2003, №18 – 22.
3. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2755-VI із змінами та доповненнями. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - №13-17.
4. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI із змінами та доповненнями. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. - №50-51.
5. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 6.09.2005 р. № 2806-IV із змінами та доповненнями. // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - №48.
6. Закон України «Про господарські товариства» від 5 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №49.
7. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 24.03.2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – №31.
8. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 р. № 1775 – III // Відомості Верховної Ради України. - 2000, №36.
9. Закон України «Про оплату праці» від 24.04.95 р. №108/95 – ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - №17.
10. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. №2464 // Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2464-17
11. Закон України «Про колективні договори та угоди» №3356-XII від 1 липня 1993 р. // ВВРУ. — 1993. — № 36.
12. Стандарт бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”: Затв. наказом Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000 р. // 3б. систематиз. законодавства. Бухгалтерія. – 2001. – № 52/2 (467). – С. 43.
13. Стандарт бухгалтерського обліку 9 “Запаси”: Затв. наказом Міністерства фінансів України №246 від 20.10.1999 р. // 3б. систематиз. законодавства. Бухгалтерія. – 2001. – 52/2 (467). – С.51.
14. Стандарт бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи”: Затв. наказом Міністерства фінансів України № 242 від 18.12.99 р. // 3б. систематиз. законодавства. Бухгалтерія. – 2001. – 52/2 (467). – С. 47.
15. Стандарт бухгалтерського обліку 16 “Витрати”: Затв. наказом Міністерства фінансів України . № 318 № 242 від 31.01.1999 р // 3б. систематиз. законодавства. Бухгалтерія. – 2001. – 52/2 (467). – С. 72.
16. Стандарт бухгалтерського обліку 15 “Дохід”: Затв. наказом Міністерства фінансів України № 290 від 29.11.1999 р. // 3б. систематиз. законодавства. Бухгалтерія. – 2001. – 52/2 (467). – С.70.

**Шкала: національна та ECTS і критерії
оцінювання до визначення рівня знань і навичок**

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання:

«Відмінно» (90-100 балів) – студент виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

«Дуже добре» (82-89 бали) – студент виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

«Добре»(74-81 бали) – студент виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

«Задовільно»(64-73 бали) – студент виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

«Достатньо»(60-63 бали) – студент виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

«Незадовільно» (35-59 бали) – студент виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.